

Sygn. akt II K 1301/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Jabłoński

Protokolant: Agata Zielińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 23 marca i 23 maja 2017 roku sprawy

A. M. (1), syna J. i A., z domu G.,

urodzonego (...) w G.,

oskarżonego o to, że:

w okresie od listopada 2012 roku do stycznia 2016 roku znęcał się psychicznie nad synami P. B., K. M. (1) i R. M. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał w domu awantury, ubliżał im słowami powszechnie uważanymi za obraźliwe, groził pobiciem, urządzał w domu libacje alkoholowe, sprowadzał osoby obce i tym samym zakłócał ciszę nocną, wyjadał jedzenie z lodówki, nie partycypował w kosztach utrzymania domu, zanieczyszczał pomieszczenia przeznaczone do wspólnego użytku przez domowników oraz namawiał swoich kolegów do pobicia synów,

tj. o czyn z art. 207 §1 k.k.,

I. oskarżonego uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, z tym, że z opisu czynu eliminuje wyjadanie jedzenia z lodówki i niepartycypowanie w kosztach utrzymania, czyn ten kwalifikuje jako występki z art. 207 §1 k.k. i za to przy zastosowaniu art. 37a k.k. na podstawie art. 207 §1 k.k., art. 34 §1, §1a pkt 1 k.k., art. 35 §1 k.k. wymierza oskarżonemu karę roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez Sąd w wymiarze 32 (trzydziestu dwóch) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie 34 §3 k.k. w zw. z art. 72 §1 pkt 2 k.k. zobowiązuje oskarżonego do przeproszenia pokrzywdzonych na piśmie, w listach kierowanych do pokrzywdzonych na ich adres zamieszkania w terminie 2 (dwóch) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku;

III. na podstawie art. 34 §3 k.k. w zw. z art. 72 §1 pkt 5 k.k. w okresie wykonywania kary ograniczenia wolności zobowiązuje oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. kwotę 619,92 zł (sześćset dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) za obronę udzieloną oskarżonemu z urzędu przez Sądem I instancji;

V. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości, w tym od opłaty, przejmując poniesione w sprawie wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II K 1301/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od listopada 2014 roku do stycznia 2016 roku A. M. (2) zamieszkiwał w domu położonym przy ul. (...) w G. wraz z synami P. B., R. M. i K. M. (2). Do około połowy 2015 roku w budynku tym mieszkał również syn Ł. M.. Od połowy 2015 roku zamieszkała tam partnerka K. M. (1) M. F.. Przez okres sześciu miesięcy w 2015 roku w budynku zamieszkiwała także ówczesna partnerka P. B. B. L..

A. M. (2) jest osobą uzależnioną od alkoholu. Podejmowane próby leczenia nie przynosiły rezultatów. Gdy miał ku temu środki pił praktycznie codziennie. Często popadał w ciągi alkoholowe.

W okresie od listopada 2012 roku do stycznia 2016 A. M. (2) pod wpływem alkoholu stawał się agresywny. Będąc nietrzeźwym wszczynał awantury. Znieważał wówczas synów słowami powszechnie uznanymi za obelżywe. Używał w szczególności słów „c. (...)„skurwysynu”, „p. (...)„k. (...)”, „g. (...)”, „m. (...)”, „g. (...)”, „k. (...)”. Mówił im, że mają „w. (...)”.

Wobec synów P. B. oraz K. M. (1) A. M. (2) kierował groźby, że „zostaną połamani” lub zostaną pobici przez jego kolegów. P. B. mówił, że ma uważać, jak będzie wychodził z domu. Namawiał imprezujących u niego kolegów do pobicia synów.

Zachowania A. M. (3) czyniło zamieszkiwanie z nim uciążliwe. Oskarżony sprowadzał do domu różnych kolegów, z którymi urządzał libacje alkoholowe. W czasie tych imprez towarzystwo zachowywało się bardzo głośno zakłócając spokój i ciszę nocną pozostałym domownikom. A. M. (2) nie dbał o porządek, pozostawiał rozrzucone reszki jedzenia. Podbierał z lodówki jedzenie należące do innych domowników. Wstawał garnek z jedzeniem do podgrzania czy też nastawiał czajnik z wodą a następnie zasypiał. A. M. (2) nie partycypował w kosztach utrzymania nieruchomości.

Dowód: zeznania świadka P. B. k. 2-3, 158-159 zeznania świadka Ł. M. k. 20v-21v, 170—171 zeznania świadka M. F. k. 23v-24, 169-170 zeznana świadka K. M. (1) k. 26v-27, 159-160, zeznania świadka R. M. k. 37v-38, 160-161 zeznania świadka B. L. k. 40v-41; opinia kryminalistyczna – stenogram zapisu nagrania k. 91-113; protokół zatrzymania rzeczy k. 7-9;

W związku z zachowaniem A. M. (1) domownicy kilkakrotnie wzywali interwencje Policji.

Dowód: rejestr zgłoszeń k. 31-33 krótki raport działań k. 34-36;

Oskarżony nie był uprzednio karany.

Dowód: informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego k. 117, 164;

Poczytalność oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynów nie budzi wątpliwości. Biegli psychiatrzy rozpoznali u A. M. (2) osobowość nieprawidłową z odchyleniami w sferze charakteru oraz zespół zależności alkoholowej.

Dowód: opinia sądowo-psychiatryczna k. 69-71;

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W swoich wyjaśnieniach bagatelizował kwestię uzależnienia od alkoholu, umniejszał uciążliwość swoich zachowań i obciążał synów odpowiedzialności za awantury.

wyjaśnienia oskarżonego – patrz k. 156-157;

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia stanu faktycznego sprawy Sąd oparł na podstawie wszystkich przeprowadzonych i ujawnionych dowodów za wyjątkiem wyjaśnień oskarżonego. Materiał dowodowy jest we wskazanym zakresie jednorodny. Pomędzy poszczególnymi dowodami świadczącymi o sprawstwie i winie A. M. (2) nie zachodzą żadne sprzeczności ani istotne rozbieżności.

Zeznania synów oskarżonego P. B. (k. 2-3, 158-159), Ł. M. (k. 20v-21v, 170-171), K. M. (1) (k. 26v-27, 159-160), R. M. (k. 37v-38, 160-161) oraz M. F. (k. 23v-24, 169-170) i B. L. (k. 40v-41) są spójne, logiczne i konsekwentne. Korespondują pomiędzy sobą wzajemnie się uzupełniając. Znajdują także potwierdzenie w opinii kryminalistycznej obejmującej stenogramy z nagrań rozmów pomiędzy A. M. (2) z P. B. a także informacjach o interwencjach Policji. Każdy ze wskazanych świadków własnymi słowami opisał inkryminowane zachowania oskarżonego, przy czym ich relacje są treściowo zbliżone. Za wiarygodnością świadków przemawiają także zasady doświadczenia życiowego. Skoro zeznania obciążające oskarżonego złożyło czterech synów oraz partnerki dwóch z nich, to za nikłe uznać należy prawdopodobieństwo, iż ich relacja jest wynikiem zмовы celem bezpodstawnego obciążenia A. M. (2). Poza uciążliwością związaną z zamieszkiwaniem z oskarżonym w jednym budynku świadkowie ci nie mieli innego racjonalnego motywu dla obciążania oskarżonego.

Ustalenia stanu faktycznego sprawy Sąd oparł na ujawnionych **dokumentach urzędowych** jak protokół zatrzymania rzeczy k. 7-9, rejestr zgłoszeń k. 31-33, krótki raport działań k. 34-36, dane osobo-poznawcze k. 55 informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego k. 164. Przedmiotowe dowody zostały sporządzone przez uprawnione do tego podmioty, w zakresie ich kompetencji i prawem przepisanej formie. Ich autentyczność ani prawdziwość treści nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Dlatego stanowią one obiektywne dowody zaświadczonej nimi okoliczności.

Sąd nie znalazł także podstaw dla zakwestionowania uzyskanych w toku dochodzenia **opinii sądowo-psychiatrycznej** oraz **opinii kryminalistycznej**. Zostały one porządzone przez osoby posiadające wiedzę specjalną z racji wykształcenia, specjalizacji oraz doświadczenia zawodowego. Biegli wskazali na podstawy opinii a w opinii kryminalistycznej także zastosowaną metodologię. Przedmiotowe opinie są niesprzeczne, jasne i pełne. W toku postępowania nie ujawniły się okoliczności poddające w wątpliwość fachowość czy bezstronność biegłych.

Odnosząc się do wynikających z opinii kryminalistycznej stenogramów rozmów zauważyć należy, że A. M. (2) dopuszczał się przypisanych mu zachowań mając świadomość, iż jest nagrywany przez syna. W szczególności oskarżony groził pokrzywdzonemu spowodowaniem uszkodzenia ciała i wielokrotnie znieważał różnymi obraźliwymi słowami. Powyższe nie pozostawia wątpliwości, iż A. M. (2) będąc nietrzeźwy nie kontroluje agresji słownej i wypowiedzi. Potwierdza to wiarygodność przesłuchanych w sprawie świadków.

W kontekście całokształtu materiału dowodowego **wyjaśnienia** A. M. (2) uznać należy za niewiarygodne. Sprowadzają się one w istocie do bagatelizowania nałogu alkoholowego i umniejszania jego uciążliwości dla domowników, a także przerzucenia odpowiedzialności za awantury na synów. Przesłuchani świadkowie w zeznaniach w sposób odmienny opisali okoliczności rzekomego złamania ręki oskarżonego przez P. B. czy też rzekomego zamykania przed nim drzwi. W kontekście wiarygodnych relacji świadków oraz stenogramów nagrań relację A. M. (2) uznać należy za przejaw przyjętej linii obrony. Dlatego Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego za nieprawdziwie.

Wobec ustalonego stanu faktycznego sprawy nie budzi wątpliwości fakt, iż oskarżony dopuścił się przypisanego mu w punkcie I. wyroku czynu. Sąd wyeliminował z opisu czynu zarzucanego zachowania polegające na „wyjadaniu jedzenia z lodówki” i „niepartycypowaniu w kosztach utrzymania” jako niestanowiącej przejawu przemocy psychicznej. Są one niewątpliwie uciążliwe dla pozostałych domowników. Nie można jednak przyjąć, aby miały one na celu dokuczenie synom czy naruszenie ich godności. Tak charakter miały natomiast pozostałe wskazane w zarzucie zachowania jak wszczynanie awantur, ubliżanie, grożenie pobiciem, podżeganie kolegów do pobicia synów, urządzenie zakłócających spokój libacji alkoholowych, sprowadzanie osób również nadużywających alkoholu i zakłócających przy tym ciszę nocną oraz zanieczyszczanie pomieszczeń przeznaczonych do wspólnego użytku. Postępowanie oskarżonego w zakresie tych zachowań oceniane całościowo wskazuje, iż były one przejawem przemocy psychicznej wobec dorosłych synów. Oskarżony niewątpliwie nie mógł odwołać się do przemocy fizycznej wobec nich albowiem nie miał w tym zakresie przewagi. Jednakże ignorując elementarne zasady współżycia społecznego wobec domowników i dopuszczając się przypisanych mu zachowań zyskiwał przewagę nad synami, którzy szanowali ogólnie przyjęte reguły funkcjonowania z innymi osobami w najbliższym otoczeniu. Dlatego postępowanie A. M. (2) w zakresie przypisanego mu czynu należy ocenić jako przemoc psychiczną nad synami obliczoną na dokuczenie im, wywołanie w nich

strachu i naruszenie ich godności. Takie zachowania o uporczywym charakterze wyczerpują znamię „znęcania się” w rozumieniu art. 207 § k.k. Przedmiotowego czynu oskarżony dopuścił się nad osobami najbliższymi w rozumieniu art. 115 §11 k.k.

Oceniając społeczną szkodliwość czynu oskarżonego z uwzględnieniem dyrektyw z art. 115 §2 k.k. uznać należy, że jest ona znaczna. A. M. (2) godził w dobro prawem chronione, jakim są prawidłowe relacje rodzinne. Wprawdzie nie dopuszczał się przemocy fizycznej, ale jego zachowanie poważnie utrudniało bieżące funkcjonowanie synom w ich miejscu zamieszkania. Oskarżonego cechowało go przy tym znaczne natężenie agresji. P. B. obrazowo opisał w swoich zeznaniach niepewność i niepokój związany z zachowaniem ojca danego dnia, a także łączący się z tym stres. Podłożem działania A. M. (2) było uzależnienie od alkoholu a motywem chęć dokuczenia synom. Skutkiem zachowania oskarżonego było wyprowadzenie się z budynku przez dwóch synów oraz partnerki dwóch z nich pomimo, iż nieruchomości mogła przez pewien czas zaspokajać ich potrzeby mieszkaniowe. Uwzględnić także należało czasokres inkryminowanych zachowań obejmujący przeszło 3 lata.

Czyn oskarżonego uznać należy za zawiniony. Jest on osobą dorosłą, w wieku dojrzałym. Bezprawność i karalność przypisanego mu czynu jest powszechnie znana. Zachowania mu przypisane są jednoznacznie społecznie nieakceptowane niezależnie od obowiązujących norm prawnych. Poczytalność oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu nie budziła wątpliwości. Powyższe pozwala uczynić mu zarzut, iż dopuszczając się przedmiotowego czynu zachował się niewłaściwie. Stopień winy oskarżonego uznać należy za znaczny.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał oskarżonego za winnego popełnienia przypisanego mu czynu i przy zastosowaniu art. 37a k.k. na podstawie art. 207 §1 k.k., art. 34 §1, §1a pkt 1 k.k. i art. 35 §1 k.k. wymierzył mu karę roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w tygodniu. Zważywszy na uprzednią niekaralność oskarżonego, niewykonywanie stałej pracy zarobkowej oraz uzależnienie od alkoholu kara polegająca na konieczności wykonywaniu prac społecznych daje największą szansę na osiągnięcie wobec A. M. (2) stawianych przed nią celów – skłonienie do refleksji i woli zmiany postępowania, a w konsekwencji zapobiegnięcie popełnieniu czynu zabronionego w przyszłości. Oskarżony nie ukończył jeszcze 60 roku życia. Wobec niewykonywania stałej pracy zarobkowej może być zaangażowany w prace na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w ujęciu miesięcznym, tj. 8 godzin tygodniowo (co odpowiada jednemu dniowi pracy). Powyższa kara połączona z obowiązkiem powstrzymywania się od nadużywania alkoholu pozwoli przynajmniej na częściowe kontrolowanie w okresie jej wykonania trzeźwości A. M. (2). Oskarżony nie uściłby orzeczonej grzywny z uwagi na brak majątku czy stałych dochodów. Natomiast bezwzględna kara pozbawienia wolności byłaby nadmiernie surowa. Jednocześnie czasokres znęcania się, głębokie uzależnienie od alkoholu dotychczasowy brak refleksji u oskarżonego wykluczałby warunkowe zawieszenie orzeczonej kary pozbawienia wolności (art. 69 §1 i 2 k.k.).

Ustalając wymiar kary ograniczenia wolności Sąd na niekorzyść oskarżonego okoliczności rzutujące na znaczną społeczną szkodliwość czynu (omówione powyżej) oraz fakt uzależnienia od alkoholu będącego podłożem inkryminowanych zachowań. Jako okoliczność łagodzącą ocenić natomiast należało uprzednią niekaralność A. M. (2).

W związku z naruszeniem przez oskarżonego godności synów i dokuczeniem im Sąd w punkcie II. wyroku na podstawie art. 34 §3 k.k. w zw. z art. 72 §1 pkt 2 k.k. zobowiązał oskarżonego do przeproszenia pokrzywdzonych na piśmie, w listach kierowanych do pokrzywdzonych na ich adres zamieszkania w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Intencją tego rozstrzygnięcia jest zadośćuczynienie pokrzywdzonym w wymiarze symbolicznym.

Dla wyeliminowania pierwotnej przyczyny inkryminowanych zachowań A. M. (2), tj. nadużywania alkoholu, Sąd na podstawie art. 34 §3 k.k. w zw. z art. 72 §1 pkt 5 k.p.k. nałożył na niego obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu. Rozstrzygnięcie to Sąd traktuje jako istotny element wykonywania wobec oskarżonego kary ograniczenia wolności.

W punkcie IV. wyroku Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego kwotę 619,92 zł za obronę przed Sądem I instancji. Na kwotę tę składa się suma 420 zł za obronę przed sądem rejonowym w postępowaniu zwyczajnym i 84 zł za udział w jednym dodatkowym terminie rozprawy powiększona o podatek VAT w wysokości 23 %.

Wobec faktu, że oskarżony nie posiada majątku i nie uzyskuje stałych dochodów Sąd na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwolnił go od obowiązku poniesienia kosztów sądowych uznając, że ich uiszczenie mogłoby spowodować uszczerbek dla jego utrzymania.